

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- FELSEFE -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZIMLI

Kitap Editörü: Fatih Toktaş

İLİMYURDU YAYINCILIK: 183

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 3

ISBN: 978-605-2339-48-0

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / FELSEFE

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Fatih Toktaş

Haziran 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu

yayıncılık ve eğitim bilimler Ltd. Şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel.: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamını, yayıncının izni olmadan yayınlanamaz.

mana
YAYINLARI

1021

01 Haziran 2022

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

FAHREDDİN ER-RÂZÎ (1210)

(060014)

Mustafa Aykaç^(*)

*"Felsefi Kelâm Dönemini Başlattığı
Düşünülen Eşârî Bir Âlim"*

Hayatı

1149'da Büyük Selçuklu Devleti'nin başkenti olan Rey'de dünyaya gelen Fahreddin er-Râzî, ilk eğitimini Rey hatibi olan babasından almıştır. Babasının vefatından sonra, on altı yaşından itibaren ilim yolculuklarına başlamış, ilk yolculuğunu Simnân'a yapıp orada Kemâleddin es-Simnânî'den ders almıştır. Daha sonra zamanın müteber hocalarından farklı alanlarda dersler alarak kendini yetiştirmiştir. Râzî'nin ünü kısa sürede yayılmış, ilmî toplantılarına devletın ileri gelenleri katılır olmuştur. Cür-cân, Tûs, Herat, Hârizm, Buhara, Semerkant, Hucend, Belh, Gazne ve bazı Hint şehirlerine ilmî yolculuklar yapmıştır. Razi'nin yöneticilerle arası daima iyi olmuştur. Eserlerinin bazıları, devlet adamlarının isteği veya desteği ile yazılmıştır. Özellikle Gazne'de bulunduğu sürede vali Şihâbüddin el-Ğavrî'nin maddi desteği sayesinde zenginleşmiş ve hayatının geri kalanını bolluk içinde geçirmiştir.

Münazaraları ile meşhur olan Râzî, Harizm'de Mu'tezilîlerle; Serahs ve Buhara gibi Mâverâünnehir şehirlerinde de Hanefî-Mâtürîdîlerle münazaralarda bulunmuş, bu münazaralarını yazdığı iki ayrı kitapta toplayıp anlatmıştır. Ayrıca Hristiyanlar, Bâtınîler ve Kerrâmîlerle yaptığı münazaralar da vardır. Kaynaklar bu münazaralar sonrasında çok sayıda Kerrâmînin Ehl-i sünnet mezhebine bağlandığını anlatır. Bu durumdan çok rahatsız olan Kerrâmîler, Râzî'yi Aristo'nun sözleri, Farabî'nin felsefesi ve İbn Sînâ'nın küfürleri ile konuşarak Allah'ın dininden kaymakla suçlamış-

* Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, maykac@kastamonu.edu.tr